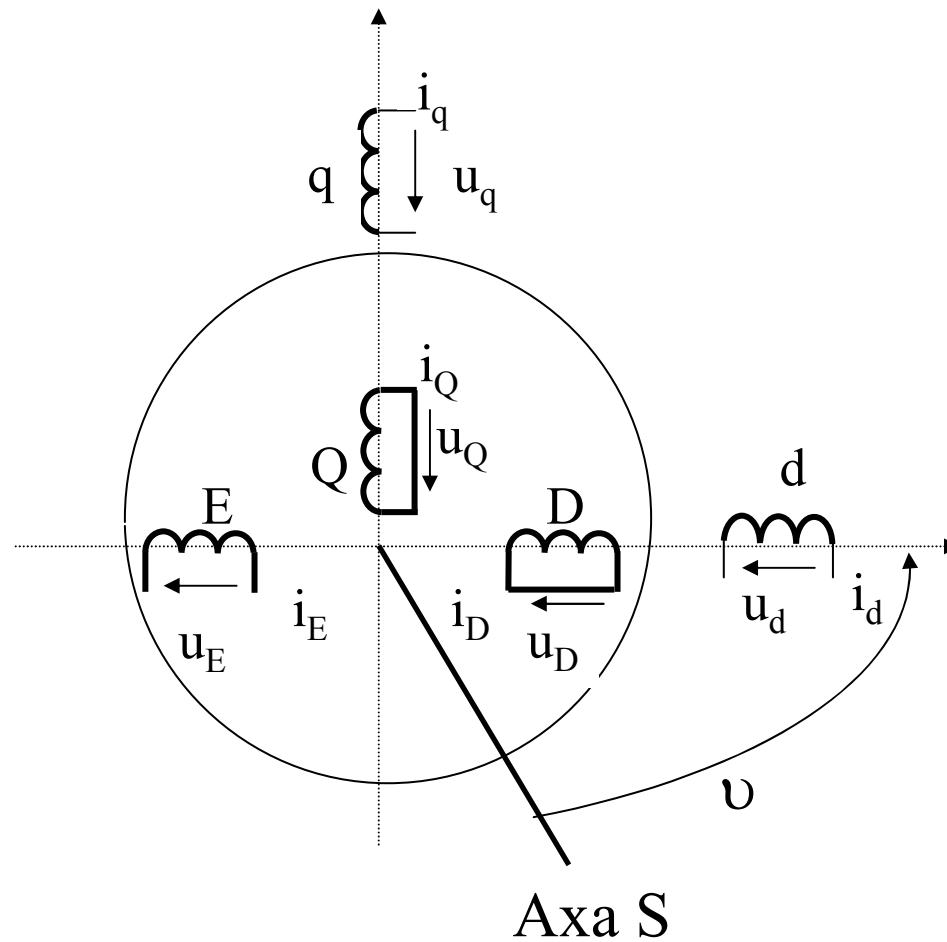

Regimurile tranzitorii ale mașinii sincrone

Regimuri cu variații reduse ale
unghiului intern

Modelul bifazat al mașinii sincrone

Modelul bifazat al mașinii sincrone

$$u_d = R_S \cdot i_d + \frac{\partial \Psi_d}{\partial t} - \omega \cdot \Psi_q$$

$$u_q = R_S \cdot i_q + \frac{\partial \Psi_q}{\partial t} + \omega \cdot \Psi_d$$

$$u_E = R_E \cdot i_E + \frac{\partial \Psi_E}{\partial t}$$

$$0 = R_D \cdot i_D + \frac{\partial \Psi_D}{\partial t}$$

$$0 = R_Q \cdot i_Q + \frac{\partial \Psi_Q}{\partial t}$$

$$\Psi_d = L_{S\sigma} \cdot i_d + M_d \cdot (i_d + i_D + i_E)$$

$$\Psi_q = L_{S\sigma} \cdot i_q + M_q \cdot (i_q + i_Q)$$

$$\Psi_E = L_{E\sigma} \cdot i_E + M_d \cdot (i_d + i_D + i_E)$$

$$\Psi_D = L_{D\sigma} \cdot i_D + M_d \cdot (i_d + i_D + i_E)$$

$$\Psi_Q = L_{Q\sigma} \cdot i_Q + M_q \cdot (i_q + i_Q)$$

$$\Psi_{dm} = M_d i_{dm}; i_{dm} = i_d + i_D + i_E$$

$$\Psi_{qm} = M_q i_{qm}; i_{qm} = i_q + i_Q$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

$$U_d = R_S \cdot I_d + p \cdot \left(\Psi_d - \frac{\Psi_{d0}}{p} \right) - \omega \cdot \Psi_q$$

$$U_q = R_S \cdot I_q + p \cdot \left(\Psi_q - \frac{\Psi_{q0}}{p} \right) + \omega \cdot \Psi_d$$

$$U_E = R_E \cdot I_E + p \cdot \left(\Psi_E - \frac{\Psi_{E0}}{p} \right)$$

$$0 = R_D \cdot I_D + p \cdot \left(\Psi_D - \frac{\Psi_{D0}}{p} \right)$$

$$0 = R_Q \cdot I_Q + p \cdot \left(\Psi_Q - \frac{\Psi_{Q0}}{p} \right)$$

$\Psi_d = (M_{md} + L_{S\sigma}) \cdot I_d + M_{md} \cdot (I_E + I_D)$
$\Psi_q = (M_{mq} + L_{S\sigma}) \cdot I_q + M_{mq} \cdot I_Q$
$\Psi_E = (M_{md} + L_{E\sigma}) \cdot I_E + M_{md} \cdot (I_d + I_D)$
$\Psi_D = (M_{md} + L_{D\sigma}) \cdot I_D + M_{md} \cdot (I_E + I_d)$
$\Psi_Q = (M_{mq} + L_{Q\sigma}) \cdot I_Q + M_{mq} \cdot I_q$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

Se calculează expresiile fluxurilor:

$$\Psi_d - \frac{\Psi_{d0}}{p} = L_d \left(i_d - \frac{I_d}{p} \right) + M_d \left(i_E - \frac{I_E}{p} \right) + M_d \left(i_D - \frac{I_D}{p} \right)$$

$$\Psi_E - \frac{\Psi_{E0}}{p} = M_d \left(i_d - \frac{I_d}{p} \right) + L_E \left(i_E - \frac{I_E}{p} \right) + M_d \left(i_D - \frac{I_D}{p} \right)$$

$$\Psi_D - \frac{\Psi_{D0}}{p} = M_d \left(i_d - \frac{I_d}{p} \right) + M_d \left(i_E - \frac{I_E}{p} \right) + L_D \left(i_D - \frac{I_D}{p} \right)$$

Ținând seama de regimul staționar $I_{D0} = 0$; $I_{E0} = \frac{U_E}{R_E}$

Din ecuația de tensiune se exprimă:

$$i_D = -\frac{M_d}{\frac{R_D}{p} + L_D} \left[\left(i_d - \frac{I_{d0}}{p} \right) + \left(i_E - \frac{U_E}{p \cdot R_E} \right) \right]$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

Definiind constanta de timp în gol a circuitului de amortizare longitudinal

$$T_{D0} = \frac{L_D}{R_D}$$

Rezultă:

$$i_D = -\frac{M_d}{L_D} \frac{p \cdot T_{D0}}{1 + p \cdot T_{D0}} \left[\left(i_d - \frac{I_{d0}}{p} \right) + \left(i_E - \frac{U_E}{p \cdot R_E} \right) \right]$$

Din ecuația de tensiune se exprimă

$$i_E - \frac{U_E}{p \cdot R_E} = f \left(i_d - \frac{I_{d0}}{p}, U_E - \frac{U_{E0}}{p} \right)$$

Definiind constanta de timp în gol a circuitului de excitație

$$T_{E0} = \frac{L_E}{R_E}$$

Parametrii operaționali ai mșsinii sincrone

$$\Psi_{sd} - \frac{\Psi_{sd0}}{p} = X_d(p) \cdot \left(i_d - \frac{I_{d0}}{p} \right) + G_E(p) \cdot \left(U_E - \frac{R_E \cdot I_{E0}}{p} \right)$$

$$\Psi_{sq} - \frac{\Psi_{sq0}}{p} = X_q(p) \cdot \left(i_q - \frac{I_{q0}}{p} \right)$$

Reactanțele operaționale

$X_d(p)$ și $X_q(p)$

Inductanțele operaționale:

$L_d(p)$ și $L_q(p)$

$$L_d(p) = \frac{L_d + p \cdot L_d \left[\left(1 - \frac{M_d^2}{L_D \cdot L_d} \right) T_{D0} + \left(1 - \frac{M_d^2}{L_E \cdot L_d} \right) T_{E0} \right]}{1 + p \cdot (T_{D0} + T_{E0}) + p^2 \cdot T_{E0} \cdot T_{D0} \left(1 - \frac{M_d^2}{L_E \cdot L_D} \right)} +$$

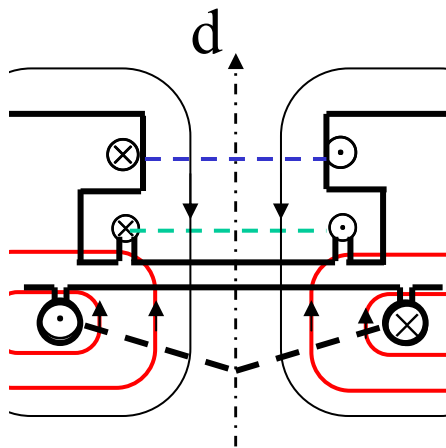
$$\frac{p^2 \cdot T_{E0} \cdot T_{D0} \left(1 - \frac{M_d^2}{L_E \cdot L_D} \right) \cdot \left(L_d - \frac{M_d^2 \cdot L_E + M_d^2 \cdot L_D - 2 \cdot M_d^3}{L_E \cdot L_D - M_d^2} \right)}{1 + p \cdot (T_{D0} + T_{E0}) + p^2 \cdot T_{E0} \cdot T_{D0} \left(1 - \frac{M_d^2}{L_E \cdot L_D} \right)}$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

La începutul procesului tranzitorii

$$t = 0 \quad p \rightarrow \infty$$

Reactanța (inductanța) **supratranzitorie (subtranzitorie)**

$$x_d'' = \lim_{p \rightarrow \infty} X_d(p)$$

$$L_d'' = L_d - \frac{M_d^2 \cdot L_E + M_d^2 \cdot L_D - 2 \cdot M_d^3}{L_E \cdot L_D - M_d^2}$$

Această inductivitate este mai mare decât inductivitatea de scăpări a înfășurării induse, din cauza scăpărilor din întrefier determinate de inductorul fără înfășurare.

$$L_d'' = L_{s\sigma} + L_{scapari}$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

Notând:

$$\sigma_{xy} = 1 - \frac{M_d^2}{L_x \cdot L_y}$$

$$L_d(p) = L_d \frac{1 + p \cdot (\sigma_{Dd} \cdot T_{D0} + \sigma_{Ed} \cdot T_{E0}) + p^2 \cdot \sigma_{DE} \cdot \frac{L_d''}{L_d} T_{D0} \cdot T_{E0}}{1 + p(T_{E0} + T_{D0}) + p^2 \cdot \sigma_{DE} \cdot T_{E0} \cdot T_{D0}} = \frac{Y(p)}{N(p)}$$

corespunzător reactanțelor (inductivităților) **subtranzitorii** și **tranzitorii** se definesc constantele de timp în gol subtranzitorie T''_{d0} și tranzitorie T'_{d0} . Definite :

$$N(p) = (1 + p \cdot T'_{d0})(1 + p \cdot T''_{d0})$$

Rezultă:

$$T'_{d0} + T''_{d0} = T_{E0} + T_{D0}$$

$$T'_{d0} \cdot T''_{d0} = \sigma_{ED} \cdot T_{E0} \cdot T_{D0}$$

Constantele de timp

Rezolvând ecuația caracteristică : $N(p) = 0$ cu $p = -\frac{1}{T}$

$$T = \frac{T_{D0} + T_{E0}}{2} \left\{ 1 \pm \sqrt{1 - 4 \cdot \sigma_{ED} \frac{T_{E0} \cdot T_{D0}}{(T_{E0} + T_{D0})^2}} \right\}$$

$$T'_{d0} \approx T_{E0} + T_{D0}$$

$$T''_{d0} \approx \sigma_{ED} \frac{T_{E0} \cdot T_{D0}}{T_{E0} + T_{D0}} \approx \sigma_{ED} \cdot T_{D0}$$

Dacă este amortizare obișnuită

$$T'_{d0} \approx T_{E0}$$

$$T_{D0} \ll T_{E0}$$

$$T''_{d0} \approx \sigma_{ED} \cdot T_{D0}$$

Analog cu constantele de timp în gol se definesc și constantele de timp în scurtcircuit **subtranzitorii** și **tranzitorii** longitudinale.

$$Y(p) = (1 + p \cdot T'_d)(1 + p \cdot T''_d)$$

Constantele de timp

Rezulta din $L_d(p)$: $T_d' \approx \sigma_{Ed} \cdot T_{E0} + \sigma_{Dd} \cdot T_{D0}$

$$T_d'' \approx \sigma_{ED} \frac{T_{E0} \cdot T_{D0}}{\sigma_{Ed} \cdot T_{E0} + \sigma_{Dd} \cdot T_{D0}} \frac{L_d''}{L_d}$$

Rezolvând ecuația caracteristică : $Y(p) = 0$ cu $p = -\frac{1}{T}$

$$T = \frac{\sigma_{Dd} \cdot T_{D0} + \sigma_{Ed} \cdot T_{E0}}{2} \left\{ 1 \pm \sqrt{1 - 4 \cdot \sigma_{ED} \frac{T_{E0} \cdot T_{D0}}{(\sigma_{Ed} \cdot T_{E0} + \sigma_{Dd} \cdot T_{D0})^2} \frac{L_d''}{L_d}} \right\}$$

$$T_d' + T_d'' = \sigma_{Ed} \cdot T_{E0} + \sigma_{Dd} \cdot T_{D0}$$

$$T_d' \cdot T_d'' = \sigma_{ED} \cdot T_{E0} \cdot T_{D0} \cdot \frac{L_d''}{L_d}$$

Dacă este amortizare obișnuită

$$T_{D0} \ll T_{E0}$$

$$T_d' \approx \sigma_{Ed} \cdot T_{E0}$$

$$T_d'' \approx \frac{T_{d0}''}{\sigma_{Ed}} \frac{L_d''}{L_d}$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

Expresia reactanței operaționale devine:

$$\frac{1}{X_d(p)} = \frac{1}{X_d} \frac{(1 + p \cdot T_{d0}'') \cdot (1 + p \cdot T_{d0}')}{(1 + p \cdot T_d'') \cdot (1 + p \cdot T_d')}$$

Dacă se descompune în fracții simple și se notează:

$$X_d' = X_d \frac{T_d' - T_d''}{T_{d0}' + T_{d0}'' - T_d'' \left(1 + \frac{X_d}{X_d''}\right)}$$

Rezultă expresia :

$$\frac{1}{pX_d(p)} = \frac{1}{pX_d} + \left(\frac{1}{X_d'} - \frac{1}{X_d}\right) \frac{1}{p + \frac{1}{T_d'}} + \left(\frac{1}{X_d''} - \frac{1}{X_d'}\right) \frac{1}{p + \frac{1}{T_d''}}$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

Pentru circuitul transversal, procedând similar rezultă :

$$X_q(p) = X_q \frac{1 + p \cdot T_{Q0} \left(1 - \frac{M_q^2}{L_Q \cdot L_q} \right)}{1 + p \cdot T_{Q0}}$$

Unde constanta de timp
în gol a circuitului de
amortizare transversal

Valoarea reactanței subtranzitorii transversale

$$T_{Q0} = \frac{L_Q}{R_Q}$$

$$x_q'' = \lim_{p \rightarrow \infty} X_q(p) \quad X_q'' = X_q \left(1 - \frac{M_q^2}{L_Q \cdot L_q} \right)$$

Constantele de timp subtranzitorii de mers în gol și scurtcircuit

$$T_{q0}'' = T_{Q0}$$

reactanța subtranzitorie
transversala

$$T_q'' = \frac{X_q''}{X_q} T_{Q0}$$

$$\frac{1}{X_q(p)} = \frac{1}{X_q} \frac{(1 + p \cdot T_{q0}'')}{(1 + p \cdot T_q'')}$$

Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

Expresia reactanței operationale subtranzitorii transversale

$$\frac{1}{pX_q(p)} = \frac{1}{pX_q} + \left(\frac{1}{X_q''} - \frac{1}{X_q} \right) \frac{1}{p + \frac{1}{T_q''}}$$

Variația în timp a parametrilor

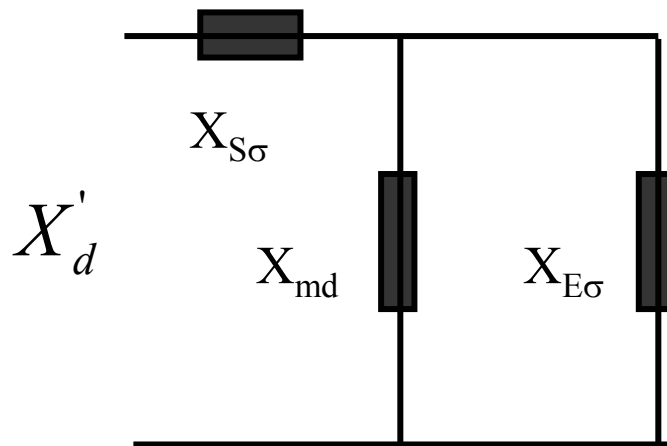
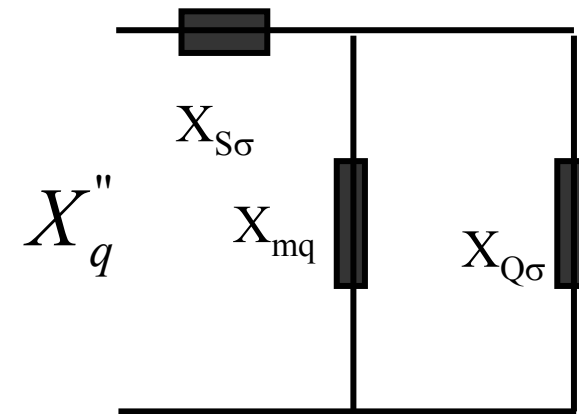
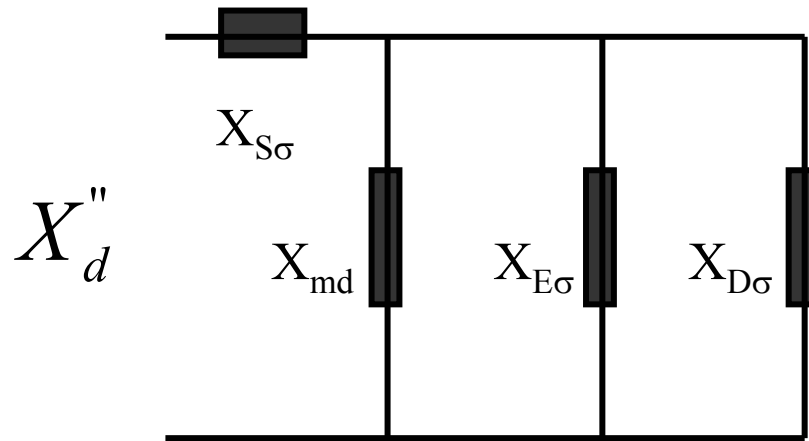
Reactanta longitudinala

$$\frac{1}{X_d(t)} = \frac{1}{X_d} + \left(\frac{1}{X_d'} - \frac{1}{X_d} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T_d'}} + \left(\frac{1}{X_d''} - \frac{1}{X_d'} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T_d''}}$$

Reactanta transversala

$$\frac{1}{X_q(t)} = \frac{1}{X_q} + \left(\frac{1}{X_q'} - \frac{1}{X_q} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T_q''}}$$

Schemele echivalente

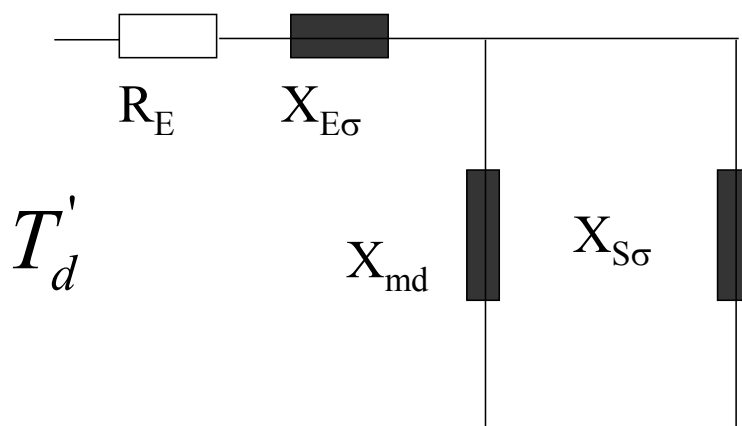
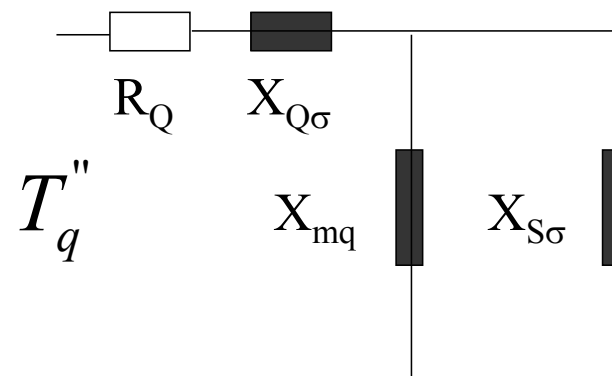
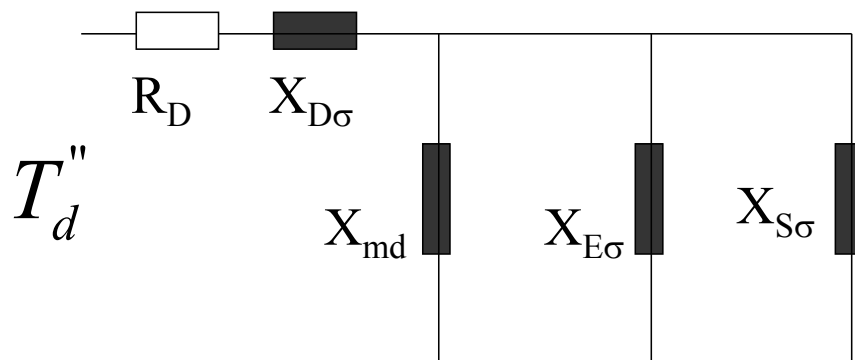
$$X_q'' = X_q \left(1 - \frac{M_q^2}{L_Q \cdot L_q} \right)$$

$$X_q = X_{S\sigma} + X_{mq}$$

$$X_Q = X_{Q\sigma} + X_{mq}$$

$$X_q'' = X_{S\sigma} + \frac{X_{mq} \cdot X_{Q\sigma}}{X_{mq} + X_{Q\sigma}}$$

Scheme pentru constantele de timp

$$T_q'' = \frac{X_q'' L_Q}{X_q R_Q}$$

$$T_q'' = \frac{X_{Q\sigma} + \frac{X_{S\sigma} \cdot X_{mq}}{X_{S\sigma} + X_{mq}}}{\omega \cdot R_Q}$$

Constantele de timp

De mers în gol:

excitație

$$T_{E0} = \frac{L_E}{R_E}$$

Amortizare long.

$$T_{D0} = \frac{L_D}{R_D}$$

Amortizare transv.

$$T_{Q0} = \frac{L_Q}{R_Q}$$

tranzitorie longitudinal $T'_{d0} \approx T_{E0}$

subtranzitorie longitudinal $T''_{d0} \approx \sigma_{ED} \cdot T_{D0}$

Scurtcircuit

$$T'_d \approx \sigma_{Ed} \cdot T_{E0}$$

tranzitorie longitudinal

$$T'_d = \frac{X'_d}{X_d} T'_{d0}$$

$$T''_d \approx \frac{T''_{d0} L_d}{\sigma_{Ed} L'_d}$$

subtranzitorie longitudinal

$$T''_d = \frac{X''_d}{X'_d} T''_{d0}$$

$$T''_q = \frac{X_q}{X_q} T''_{q0}$$

subtranzitorie transversal

Constanta de timp a rotorului

$$T_a = \frac{2 \cdot X''_d \cdot X''_q}{\omega \cdot R_S \cdot (X''_d + X''_q)}$$

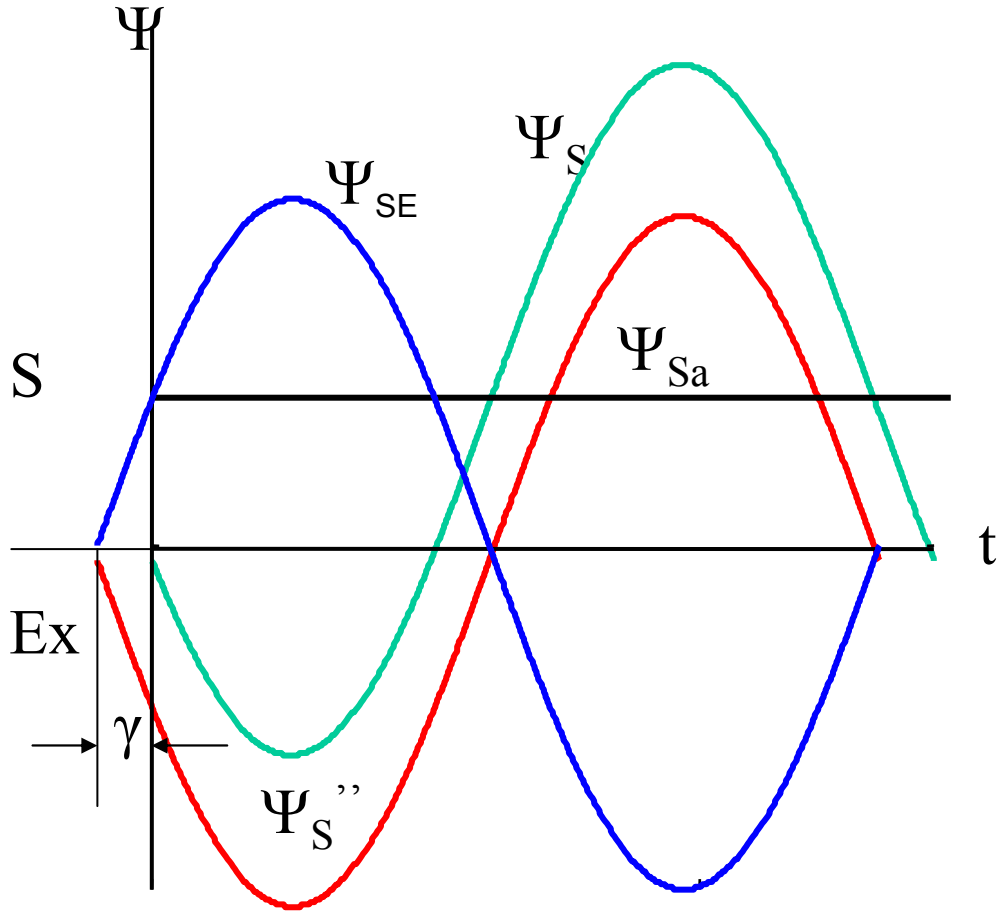
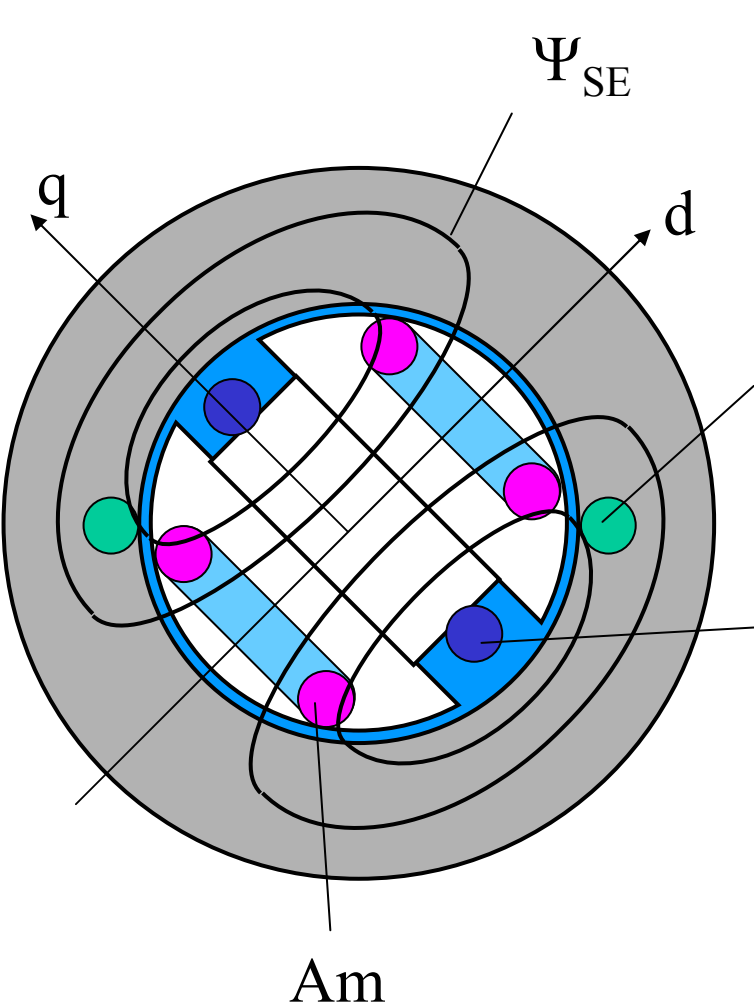
Parametrii operaționali ai mașinii sincrone

$$\Psi_{Sd} - \frac{\Psi_{Sd0}}{p} = X_d(p) \cdot \left(i_d - \frac{I_{d0}}{p} \right) + G_E(p) \cdot \left(U_E - \frac{R_E \cdot I_{E0}}{p} \right)$$

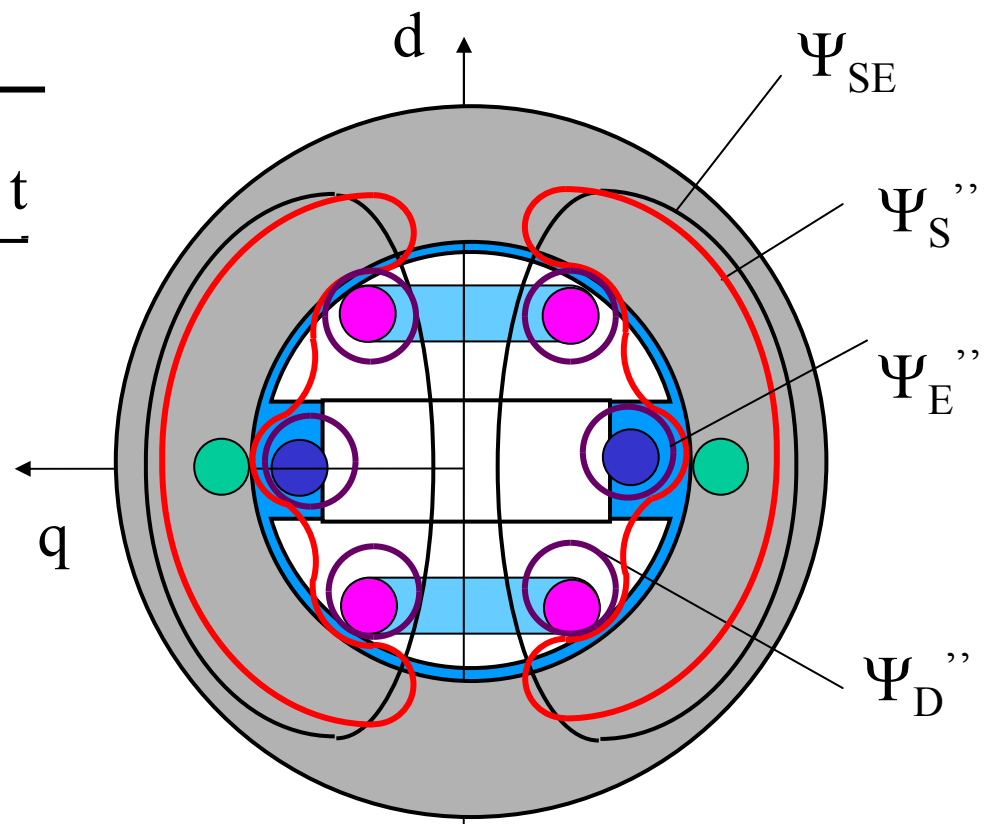
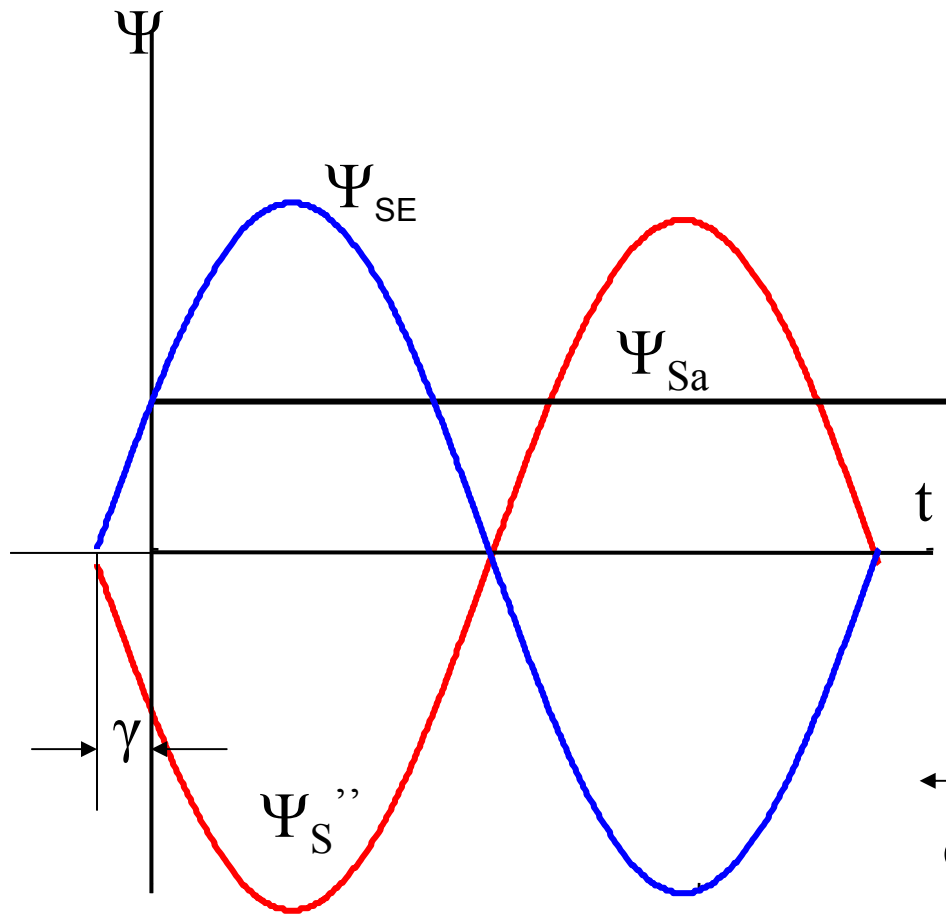
Coefficient operational

$$G_E(p) = \frac{X_{md}}{X_E} T_{E0} \frac{1 + p \cdot T_{D0} \left(1 - \frac{X_{md}^2}{X_D \cdot X_E} \right)}{\left(1 + p \cdot T'_{d0} \right) \cdot \left(1 + p \cdot T''_{d0} \right)}$$

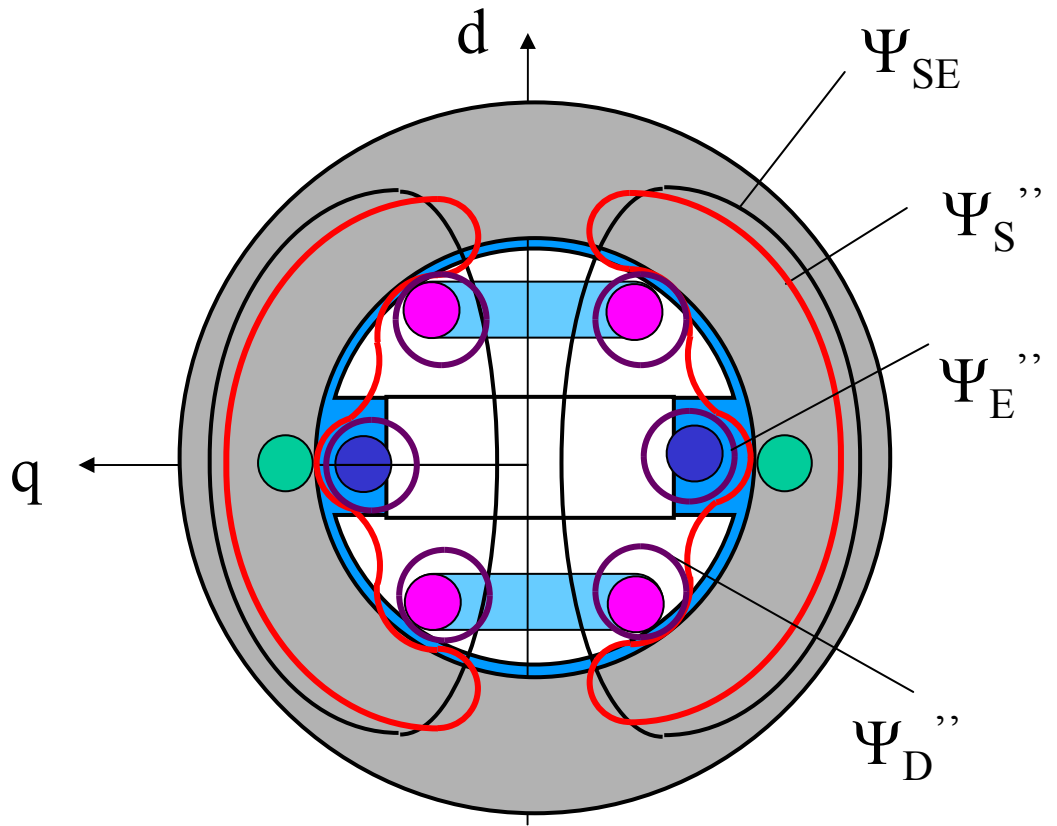
Scurtcircuit brusc

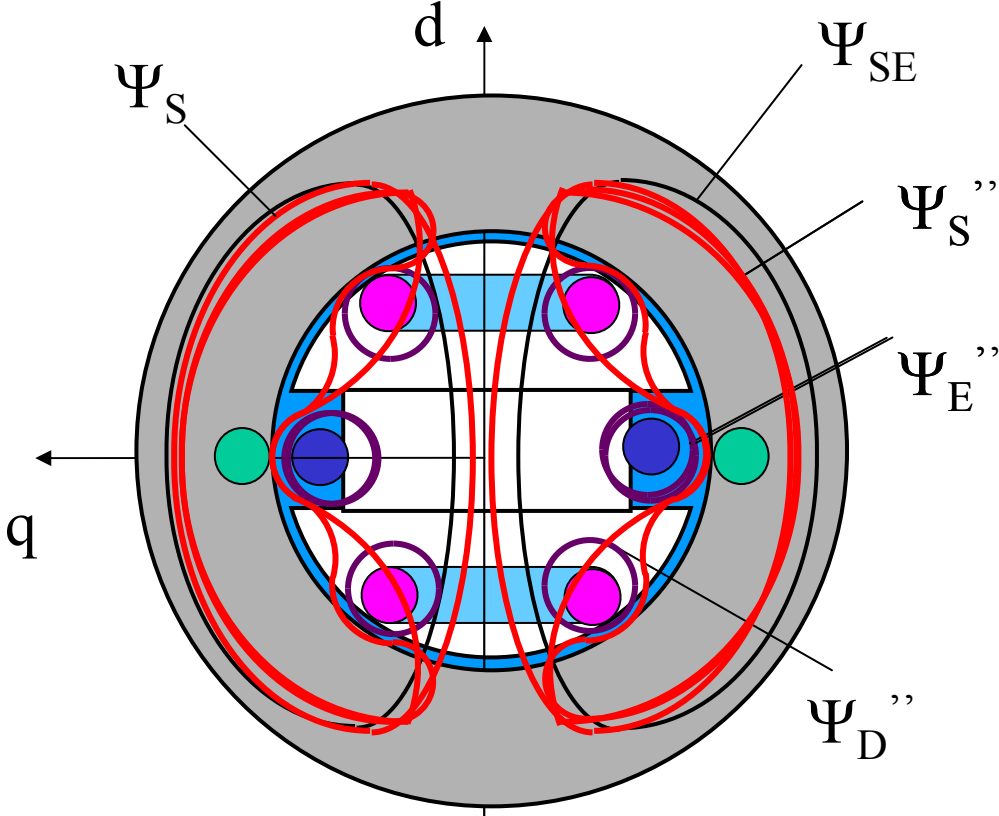
Scurtcircuit brusc

Scurtcircuit brusc

Scurtcircuit brusc

Scurtcircuit trifazat brusc

$$u_d = R_S \cdot i_d + \frac{\partial \Psi_d}{\partial t} - \omega \cdot \Psi_q$$

$$u_q = R_S \cdot i_q + \frac{\partial \Psi_q}{\partial t} + \omega \cdot \Psi_d$$

$$u_E = R_E \cdot i_E + \frac{\partial \Psi_E}{\partial t}$$

$$0 = R_D \cdot i_D + \frac{\partial \Psi_D}{\partial t}$$

$$0 = R_Q \cdot i_Q + \frac{\partial \Psi_Q}{\partial t}$$

$$0 = R_S \cdot i_d + \frac{\partial \Psi_d}{\partial t} - \omega \cdot \Psi_q$$

$$0 = R_S \cdot i_q + \frac{\partial \Psi_q}{\partial t} + \omega \cdot \Psi_d$$

$$u_E = R_E \cdot i_E + \frac{\partial \Psi_E}{\partial t}$$

$$0 = R_D \cdot i_D + \frac{\partial \Psi_D}{\partial t}$$

$$0 = R_Q \cdot i_Q + \frac{\partial \Psi_Q}{\partial t}$$

$$\Psi_{dm} = M_d \cdot i_{dm}; \quad i_{dm} = i_d + i_E$$

$$\Psi_{qm} = M_q \cdot i_{qm}; \quad i_{qm} = i_q$$

$$i_d = 0; \quad i_q = 0$$

$$\Psi_{dm} = M_d \cdot i_{dm}; \quad i_{dm} = i_E$$

$$\Psi_{qm} = 0; \quad i_{qm} = 0$$

$$u_q = \omega \cdot \Psi_d$$

Scurtcircuit trifazat brusc

$$0 = R_S \cdot I_d + p \cdot \left(\Psi_d - \frac{\Psi_{d0}}{p} \right) - \omega \cdot \Psi_q$$

$$0 = R_S \cdot I_q + p \cdot \left(\Psi_q - \frac{\Psi_{q0}}{p} \right) + \omega \cdot \Psi_d$$

$$U_E = R_E \cdot I_E + p \cdot \left(\Psi_E - \frac{\Psi_{E0}}{p} \right)$$

$$0 = R_D \cdot I_D + p \cdot \left(\Psi_D - \frac{\Psi_{D0}}{p} \right)$$

$$0 = R_Q \cdot I_Q + p \cdot \left(\Psi_Q - \frac{\Psi_{Q0}}{p} \right)$$

Dacă $i_S = 0$

$$i_d = 0; \quad i_q = 0$$

$$\Psi_{dm} = M_d \cdot i_{dm}; \quad i_{dm} = i_E$$

$$\Psi_{qm} = 0; \quad i_{qm} = 0$$

$$0 = R_S \cdot I_d + p \cdot \left(\Psi_d - \frac{\Psi_{d0}}{p} \right) - \omega \cdot \Psi_q$$

$$0 = R_S \cdot I_q + p \cdot \Psi_q + \omega \cdot \Psi_d$$

$$I_E - \frac{U_E}{p \cdot R_E} = -p \cdot G_E(p) \cdot I_d$$

$$\left(\Psi_d - \frac{\Psi_{d0}}{p} \right) = X_d(p) \cdot I_d$$

$$\Psi_q = X_q(p) \cdot I_q$$

Scurtcircuit trifazat brusc

Eliminând fluxurile, ținând seama de $\Psi_{d0} = \frac{U_q}{\omega}$

Ecuatiile devin:

$$[R_S + X_d(p)] \cdot I_d - \omega \cdot X_q(p) \cdot I_q = 0$$

$$\omega \cdot X_d(p) \cdot I_d + [R_S + X_q(p)] \cdot I_q = -\frac{U_{q0}}{p}$$

Soluția:

$$I_d(p) = -\frac{U_{q0}}{p} \frac{\omega \cdot X_q(p)}{N(p)}$$

$$I_q(p) = -\frac{U_{q0}}{p} \frac{R_S + p \cdot X_d(p)}{N(p)}$$

$$N(p) = [p \cdot X_d(p) + R_S] \cdot [p \cdot X_q(p) + R_S] + X_d(p) \cdot X_q(p)$$

Datele mașinii sincrone

$$X_d = 12,08 \quad \Omega$$

$$X_d'' = 2,064 \quad \Omega$$

$$X_d' = 2,658 \quad \Omega$$

$$X_q = 8,0 \quad \Omega$$

$$X_q'' = 2,847 \quad \Omega$$

$$I_N = 7,5 \quad A$$

$$T_d'' = 0,033 \quad s$$

$$T_d' = 0,1 \quad s$$

$$T_q'' = 0,040 \quad s$$

$$T_a = 0,022 \quad s$$

$$E_0 = U_q = 286,4 \quad V$$

Scurtcircuit brusc

Curentul de scurtcircuit în coordonate sincrone (legat de câmp)

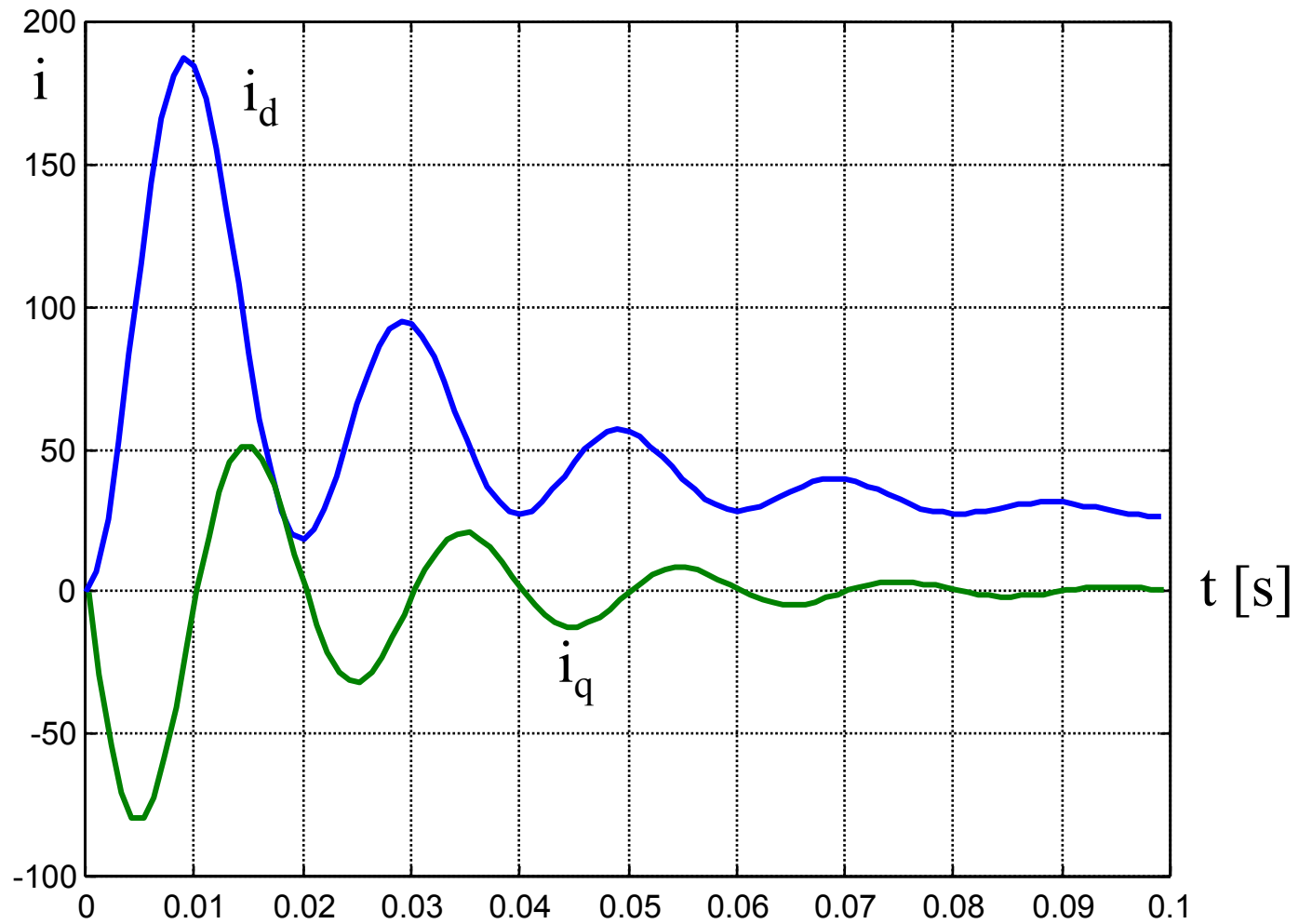
staționar   tranzitoriu   subtranzitoriu

$$i_d(t) = -u_{q0} \left\{ \frac{1}{X_d} + \left(\frac{1}{X'_d} - \frac{1}{X_d} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T'_d}} + \left(\frac{1}{X''_d} - \frac{1}{X'_d} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T''_d}} - \frac{1}{X''_d} e^{-\frac{t}{T_a}} \cdot \sin(\omega \cdot t) \right\}$$

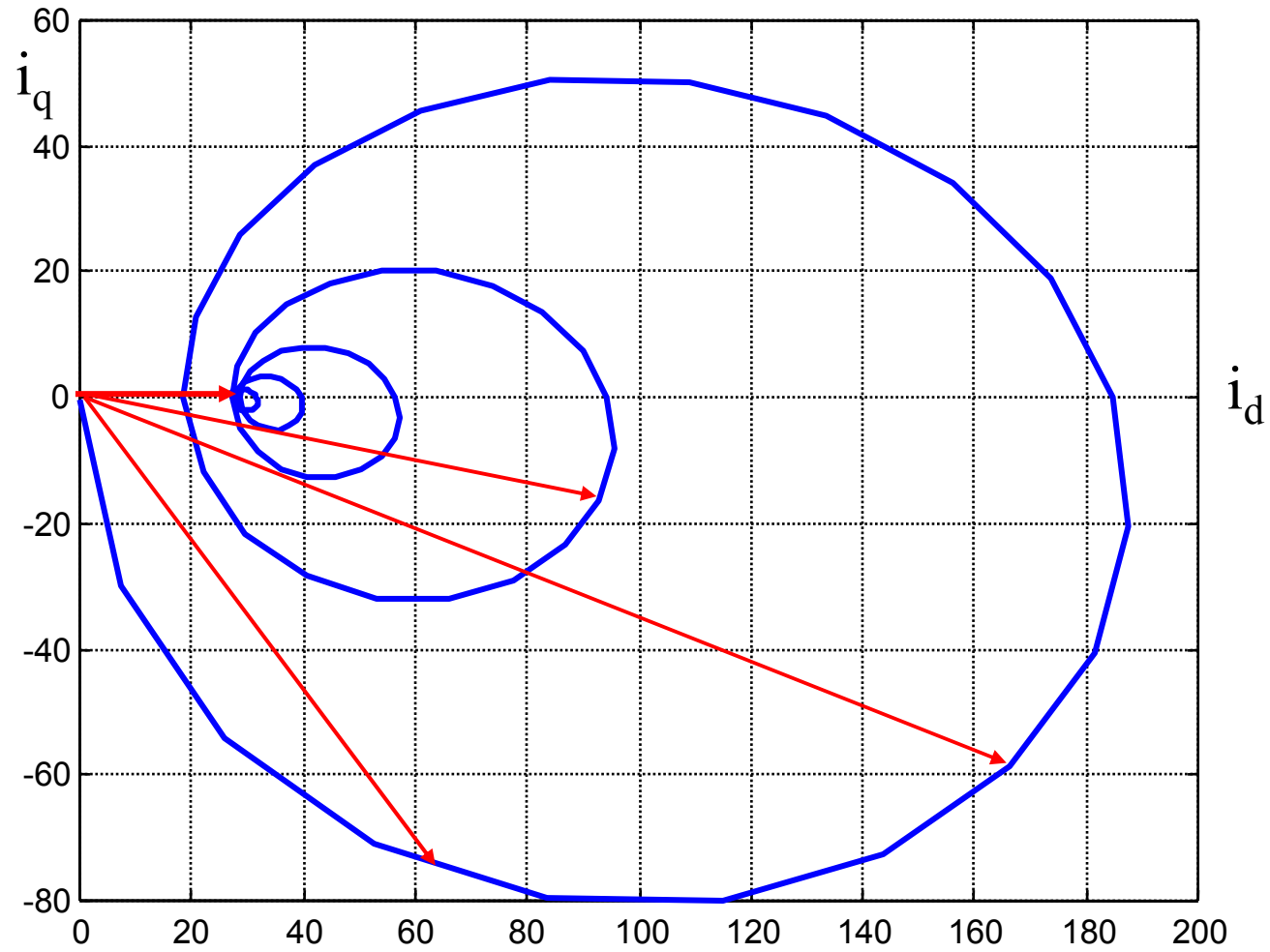
Asimetric(aperiodic)

$$i_q(t) \cong -u_q \frac{1}{X''_q} e^{-\frac{t}{T_a}} \cdot \sin(\omega \cdot t)$$

Curenții i_d și i_q la scurtcircuit brusc

Fazorul curentului la scurtcircuit brusc

Scurtcircuit trifazat brusc

staționar
tranzitoriu
subtranzitoriu

$$i_a = -u_{q0} \left\{ \left[\frac{1}{X_d} + \left(\frac{1}{X'_d} - \frac{1}{X_d} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T'_d}} + \left(\frac{1}{X''_d} - \frac{1}{X'_d} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T''_d}} \right] \cdot \cos(\omega \cdot t + \gamma) \right.$$

$$\left. - \frac{1}{2} \left(\frac{1}{X''_d} - \frac{1}{X''_q} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T_a}} \cdot \cos \gamma \right.$$

Asimetric(aperiodic)

$$\left. - \frac{1}{2} \left(\frac{1}{X''_d} - \frac{1}{X''_q} \right) \cdot e^{-\frac{t}{T_a}} \cdot \cos(2 \cdot \omega \cdot t + \gamma) \right\}$$

Dublă frecvență

Curentul de scurtcircuit în sistemul de coordonate fix.

Scurtcircuit brusc

Valori inițiale:

$$I_{sc}'' = \sqrt{2} \cdot \frac{E_0}{X_d''} \cos \gamma \quad \text{subtranzitorie} \quad I'' = 138,76 \text{ A}$$

$$I' = 107,67 \text{ A}$$

$$I_a = -119,67 \text{ A}$$

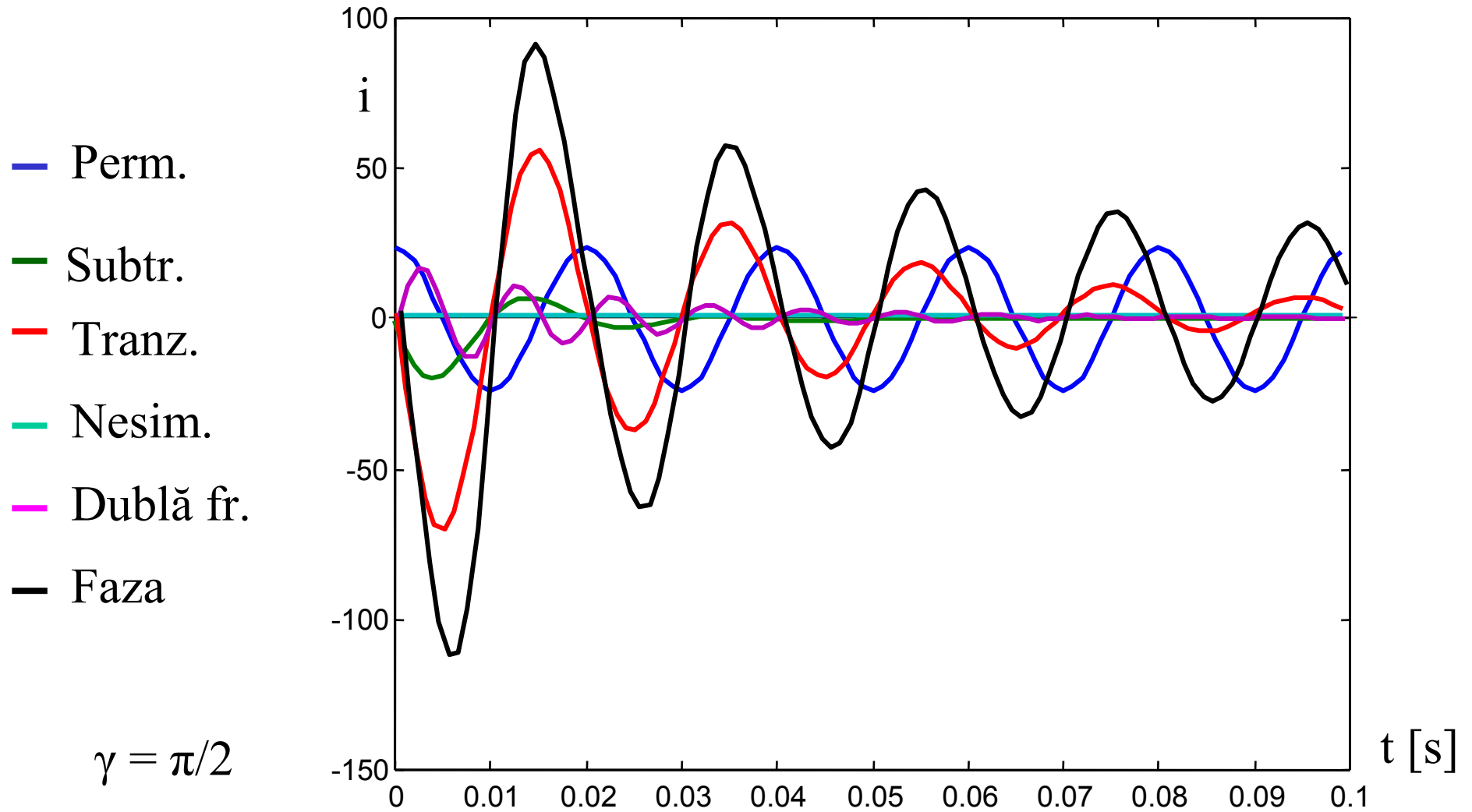
$$I_a = -\frac{\sqrt{2}}{2} E_0 \cdot \left(\frac{1}{X_q''} + \frac{1}{X_d''} \right) \cdot \cos \gamma \quad \text{aperiodic} \quad I_{2f} = -19,09 \text{ A}$$

$$I = 23,71 \text{ A}$$

$$I_{2f} = \frac{\sqrt{2}}{2} E_0 \cdot \left(\frac{1}{X_q''} - \frac{1}{X_d''} \right) \cdot \cos \gamma \quad \text{frecvență dublă}$$

$$I_{sc}' = \sqrt{2} \frac{E_0}{X_d'} \cos \gamma \quad \text{tranzitorie}$$

Curentul de scurtcircuit brusc

Curentul de scurtcircuit brusc

Valori inițiale:

— Perm. 23,71

— Subtr. 31,09

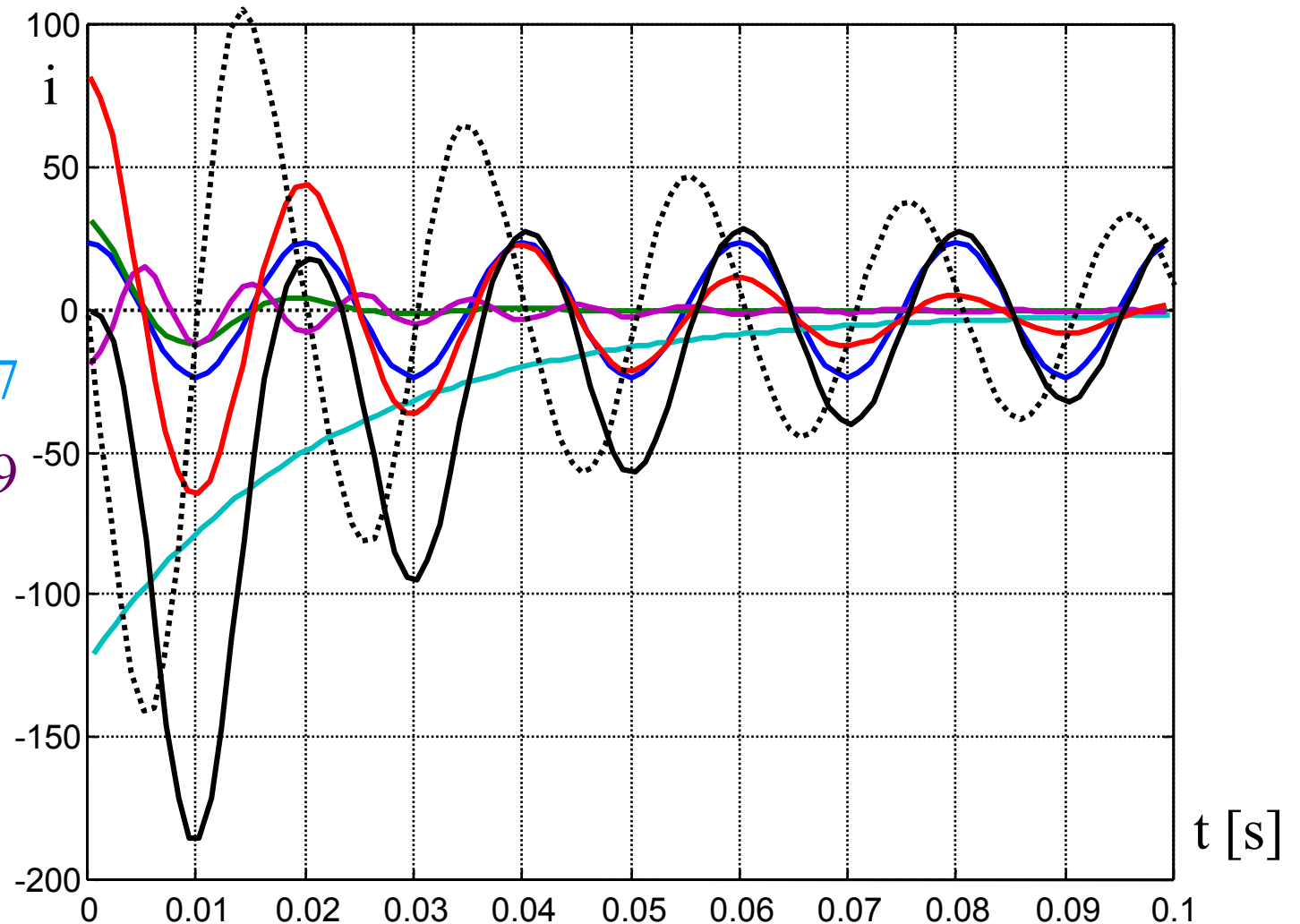
— Tranz. 83,96

— Nesim. -119,67

— Dublă fr. -19,09

— Faza

$\gamma = 0$

Scurtcircuit brusc

Curentul de excitație,

dacă nu se schimbă tensiunea, atunci

$$I_E - \frac{I_{E0}}{p} = -p \cdot G_E(p) \cdot I_d(p)$$

$$I_E - \frac{I_{E0}}{p} = I_{E0} \left(\frac{X_d}{X'_d} - 1 \right) \frac{1}{p + \frac{1}{T'_d}} \frac{1}{p^2 + p \frac{2}{T_a} + 1}$$

staționar

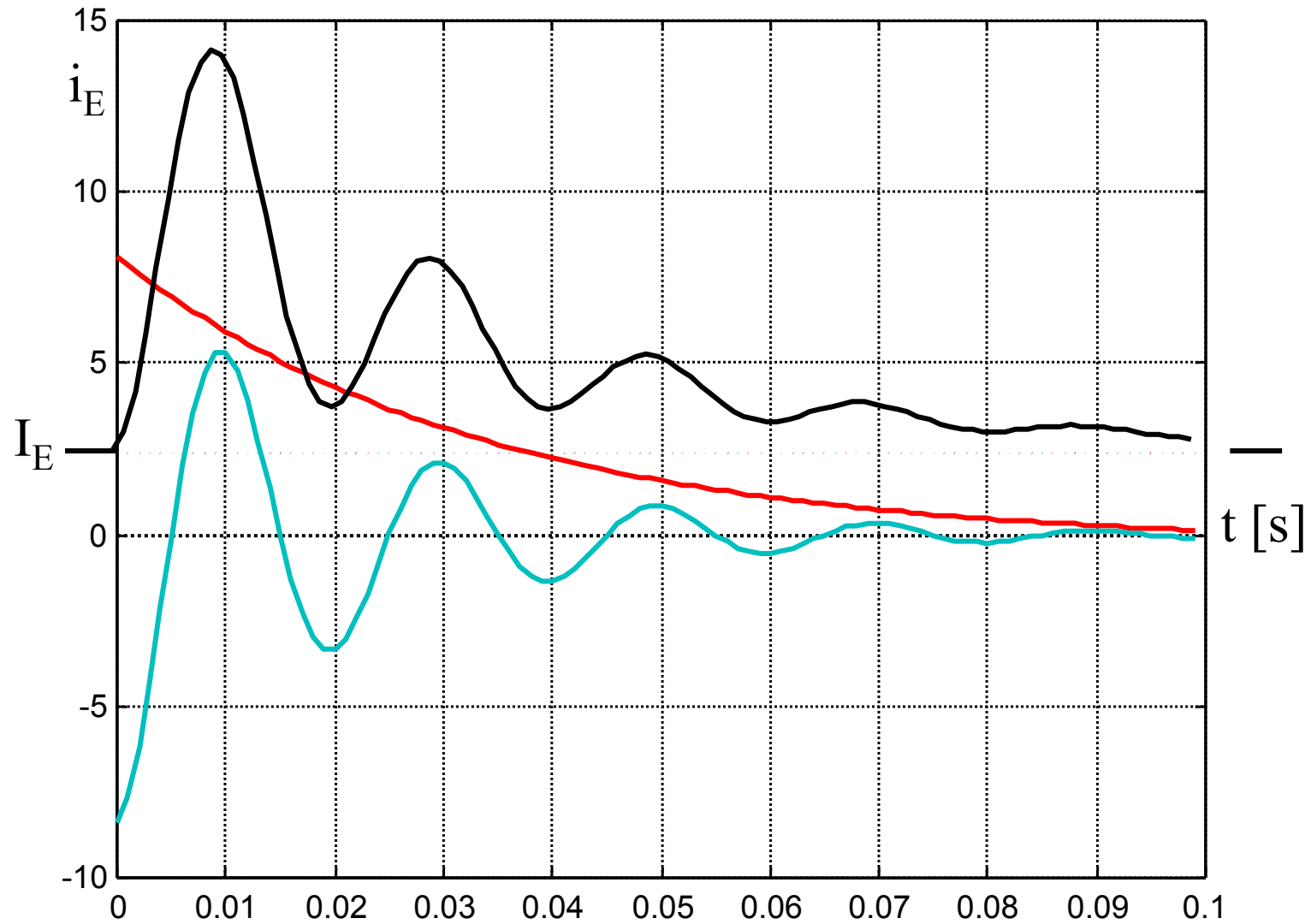
$$i_E = I_{E0} \left\{ 1 + \left(\frac{X_d}{X'_d} - 1 \right) \cdot e^{-\frac{t}{T'_d}} - \left(\frac{X_d}{X'_d} - 1 \right) \cdot e^{-\frac{t}{T_a}} \cdot \cos(\omega \cdot t) \right\}$$

aperiodic

tranzient

periodic

Curentul de excitație la scurtcircuit brusc

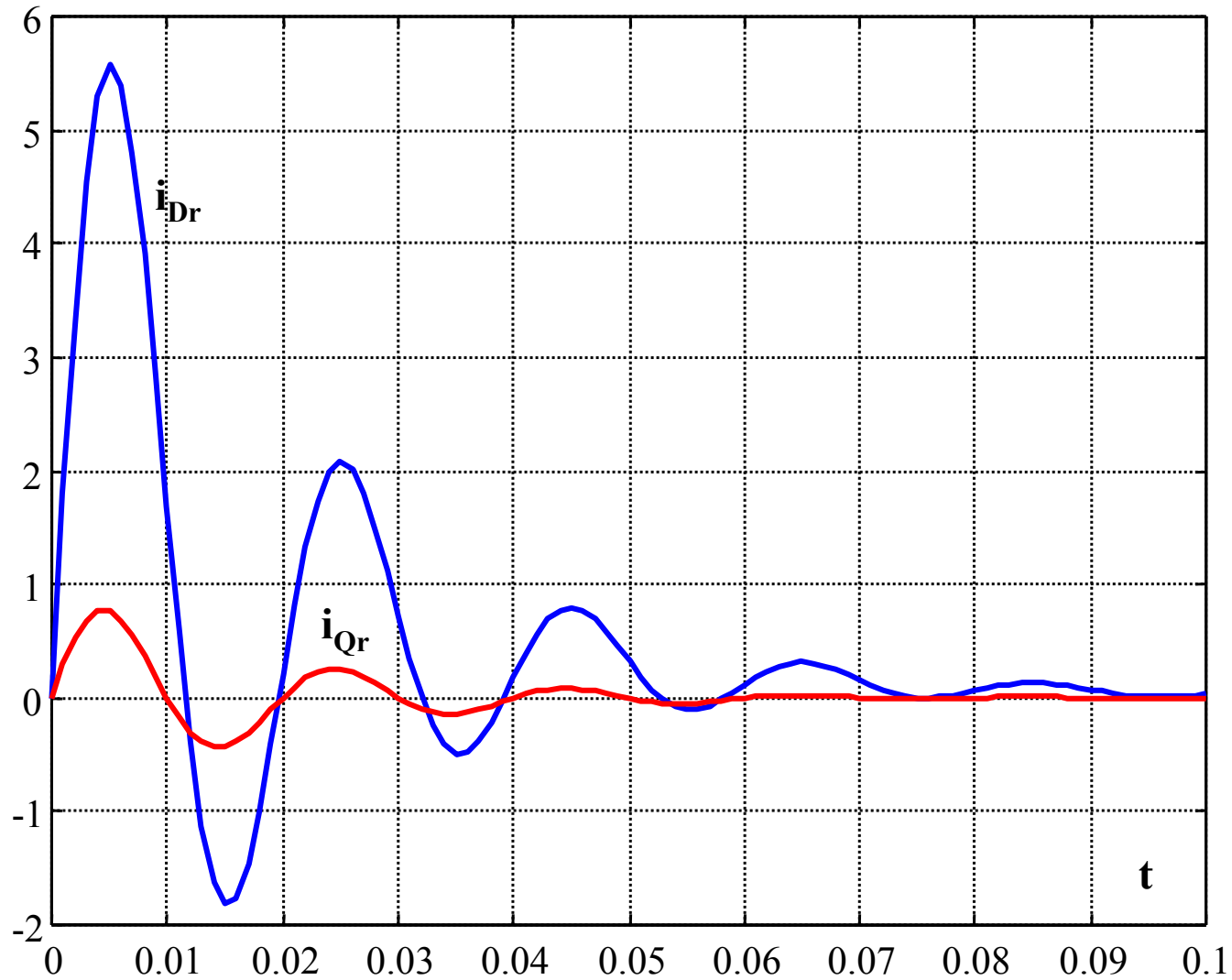
Scurtcircuit brusc

Curenții din înfășurările de amortizare

$$I_D = -\frac{M_d}{L_D} \frac{p \cdot T_{D0}}{1 + p \cdot T_{D0}} \left[\left(i_d - \frac{I_{d0}}{p} \right) + \left(i_E - \frac{U_E}{p \cdot R_E} \right) \right]$$

$$I_Q = -\frac{X_{mq}}{X_Q} \frac{p \cdot T_{Q0}}{1 + p \cdot T_{Q0}} \left(I_q - \frac{I_{q0}}{p} \right)$$

Curenții din înfășurările de amortizare

Scurtcircuit brusc nesimetric

Scurtcircuit nesimetric

$$I''_{sc2} = \sqrt{2} \frac{\sqrt{3} \cdot E_0}{X''_d + X_i}$$

$$I''_{sc1} = \sqrt{2} \frac{3 \cdot E_0}{X''_d + X_i + X_h}$$

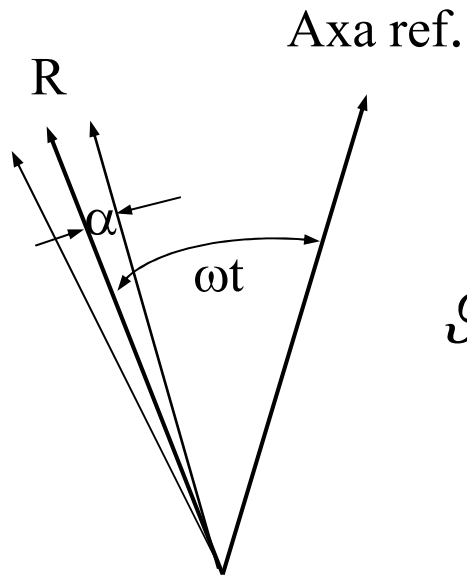
$$T'_{d2} = \frac{X'_d + X_i}{X_d + X_i} T'_{d0}$$

$$T'_{d1} = \frac{X'_d + X_i + X_h}{X_d + X_i + X_h} T'_{d0}$$

$$T_{a2} \approx T_a$$

$$T_{a1} \cong \frac{2 \cdot X_i + X_h}{3 \cdot \omega \cdot R_S}$$

Oscilațiile mașinii sincrone

Ecuția mișcării:

$$\frac{J}{p} \frac{d^2 \vartheta_s}{dt^2} = C - C_s$$

$$\vartheta = \omega \cdot t + \vartheta_0 + \alpha$$

Cuplul de sarcină

$$C_s = C_0 + C_r + \Delta C_r$$

$$\Delta C_r = \sum_{\nu=1} C_{\nu \max} \cdot \cos(\nu \cdot \Omega_S \cdot t - \varphi_\nu)$$

Cuplul electromagnetic

$$C = p \cdot (\Psi_d \cdot i_q - \Psi_q \cdot i_d)$$

Oscilațiile mașinii sincrone

Cuplul asincron

$$s = \frac{\omega_s - \frac{d\vartheta}{dt}}{\omega_s} = -\frac{1}{\omega_s} \frac{d\alpha}{dt}$$

$$C_{as} \cong 2 \cdot C_k \frac{s}{s_k} = -k_a \cdot \frac{d\alpha}{dt}$$

Cuplul sincron

$$C_s = C_{sm} + \frac{dC_s}{d\vartheta} \cdot \alpha + \dots$$

Ecuția oscilațiilor

$$\frac{J}{p} \frac{d^2\alpha}{dt^2} = -C_{si} \cdot \alpha - k_a \cdot \frac{d\alpha}{dt} - \Delta C_r$$

$$\frac{J}{p} \frac{d^2\alpha}{dt^2} + k_a \cdot \frac{d\alpha}{dt} + C_{si} \cdot \alpha = -\Delta C_r$$

Oscilațiile mașinii sincrone

Oscilații (pendulări) libere.

- Mașina cuplată la rețea
- perturbația s-a terminat

$$\frac{J}{p} \frac{d^2 \alpha}{dt^2} + k_a \cdot \frac{d\alpha}{dt} + C_{si} \cdot \alpha = 0$$

Soluția

$$\alpha = A \cdot e^{\lambda \cdot t}$$

$$\lambda = -\frac{p \cdot k_a}{2 \cdot J} \pm \sqrt{\left(\frac{p \cdot k_a}{2 \cdot J}\right)^2 - \frac{p \cdot C_{si}}{J}} = -\frac{1}{T_D} \pm j \cdot \omega_0$$

Frecvența oscilațiilor proprii

$$f_0 = \frac{\omega_0}{2 \cdot \pi} = \frac{1}{2 \cdot \pi} \sqrt{\frac{p \cdot C_{si}}{J}}$$

Oscilațiile mașinii sincrone

Oscilații forțate - perturbația se menține

Mașina este cuplată la rețea

$$\frac{J}{p} \frac{d^2 \alpha}{dt^2} + k_a \cdot \frac{d\alpha}{dt} + C_{si} \cdot \alpha = -\Delta C_r$$

Soluția:

$$\alpha_v = \alpha_{vm} \sin(\nu \cdot \Omega \cdot t - \varphi_v - \gamma_v)$$

Amplitudinea

$$\alpha_{vm} = \frac{\frac{C_{vm}}{\nu \cdot \Omega_s}}{\sqrt{k_a^2 + \left(\frac{J}{p} \nu \cdot \Omega_s - \frac{C_{si}}{\nu \cdot \Omega_s} \right)^2}}$$

Faza

$$\gamma_v = \arctg \frac{\frac{J}{p} \nu \cdot \Omega_s - \frac{C_{si}}{\nu \cdot \Omega_s}}{k_a}$$

Oscilațiile mașinii sincrone

Mașina nu este cuplată la rețea

$$\frac{J}{p} \frac{d^2 \vartheta}{dt^2} = \Delta C_s$$

Oscilația:

$$\alpha_{v0} = -\frac{C_{vm}}{J \cdot (\nu \cdot \Omega_s)^2} \cos(\nu \cdot \Omega_s \cdot t - \varphi_\nu)$$

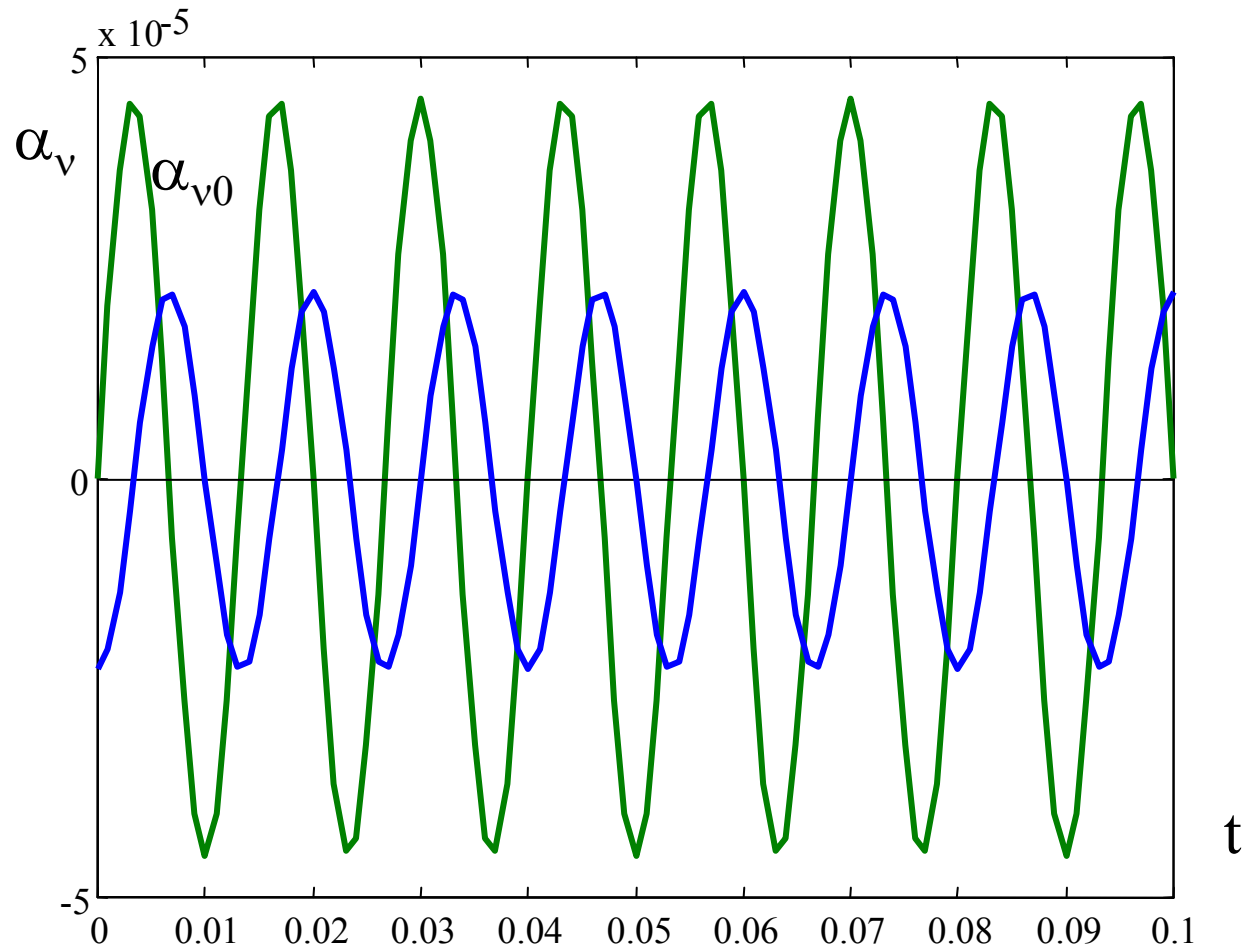
Viteza de rotație

$$\Omega_\nu = \Omega_s + \frac{1}{p} \frac{d\alpha_{v0}}{dt} = \Omega_s + \frac{C_{vm}}{J \cdot \nu \cdot \Omega_s} \sin(\nu \cdot \Omega_s \cdot t - \varphi_\nu)$$

Grad de neregularitate

$$0.0125 \geq \delta_\nu \geq 0.005 \quad \delta_\nu = \frac{\Omega_{\nu \max} - \Omega_{\nu \min}}{\Omega_{\nu \text{med}}} = \frac{2 \cdot C_{vm}}{J \cdot \nu \cdot \Omega_s^2}$$

Oscilatiile fortate

Oscilațiile mașinii sincrone

Constanta de amortizare $d_v = \frac{p \cdot k_a}{J \cdot \nu \cdot \Omega_s}$

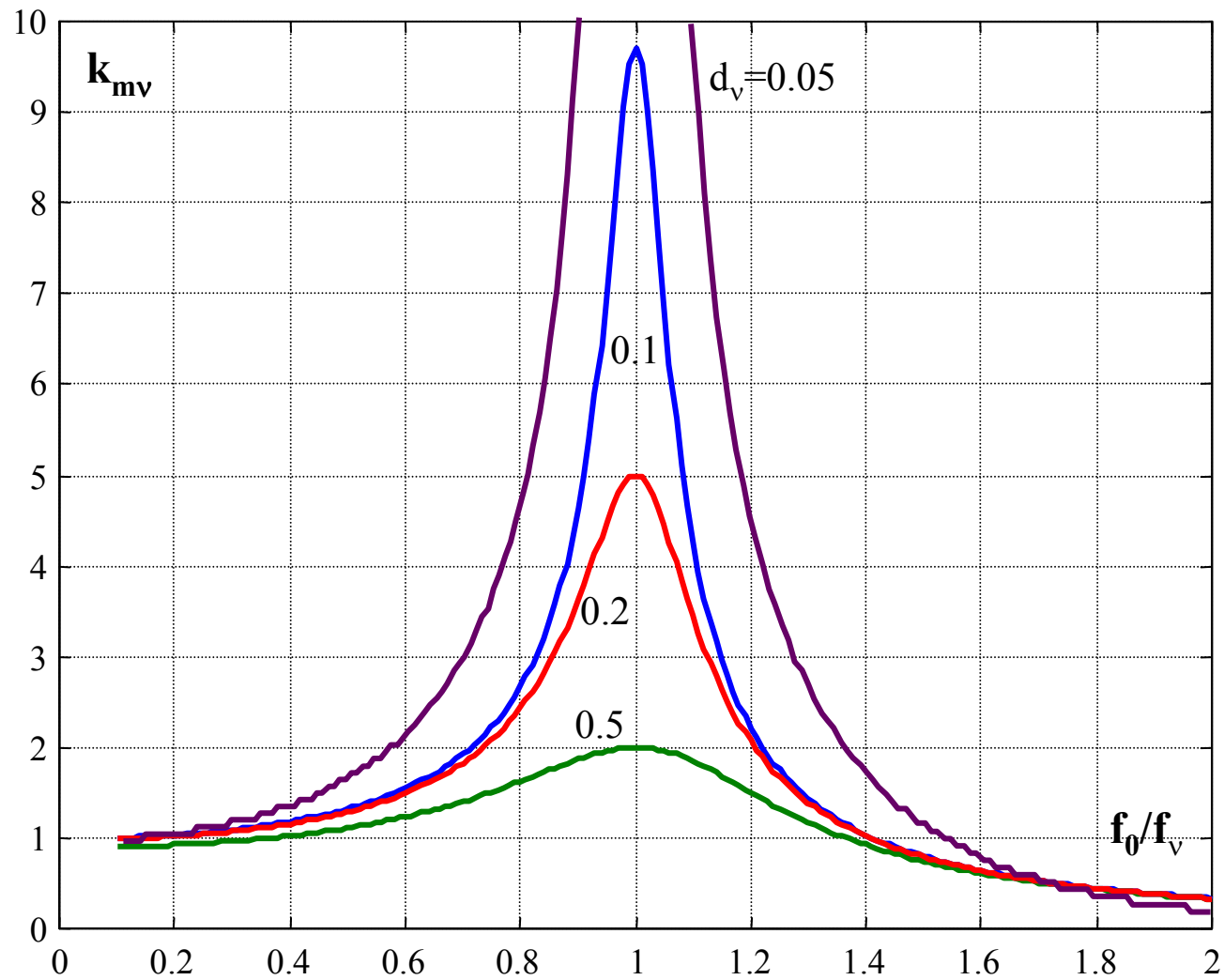
Frecvența oscilațiilor forțate $f_v = \frac{\nu \cdot \Omega_s}{2 \cdot \pi}$

Modul de rezonanță mecanică

$$k_{m\nu} = \frac{\alpha_{vm}}{\alpha_{v0m}} = \frac{1}{\sqrt{\left[1 - \left(\frac{f_0}{f_v}\right)^2\right]^2 + d_v^2}}$$

Rezonanța la $f_0 = f_v$

Modul de rezonanță mecanic

Funcționare sigură

$$0.8 \geq \frac{f_0}{f_v} \geq 1.25$$

Oscilațiile mașinii sincrone

Pendularea puterii electrice

$$\Delta P = \Omega_s \cdot \Delta C = \Omega_s \cdot \left(k_a \cdot \frac{d\alpha_v}{dt} + C_{si} \cdot \alpha_v \right)$$

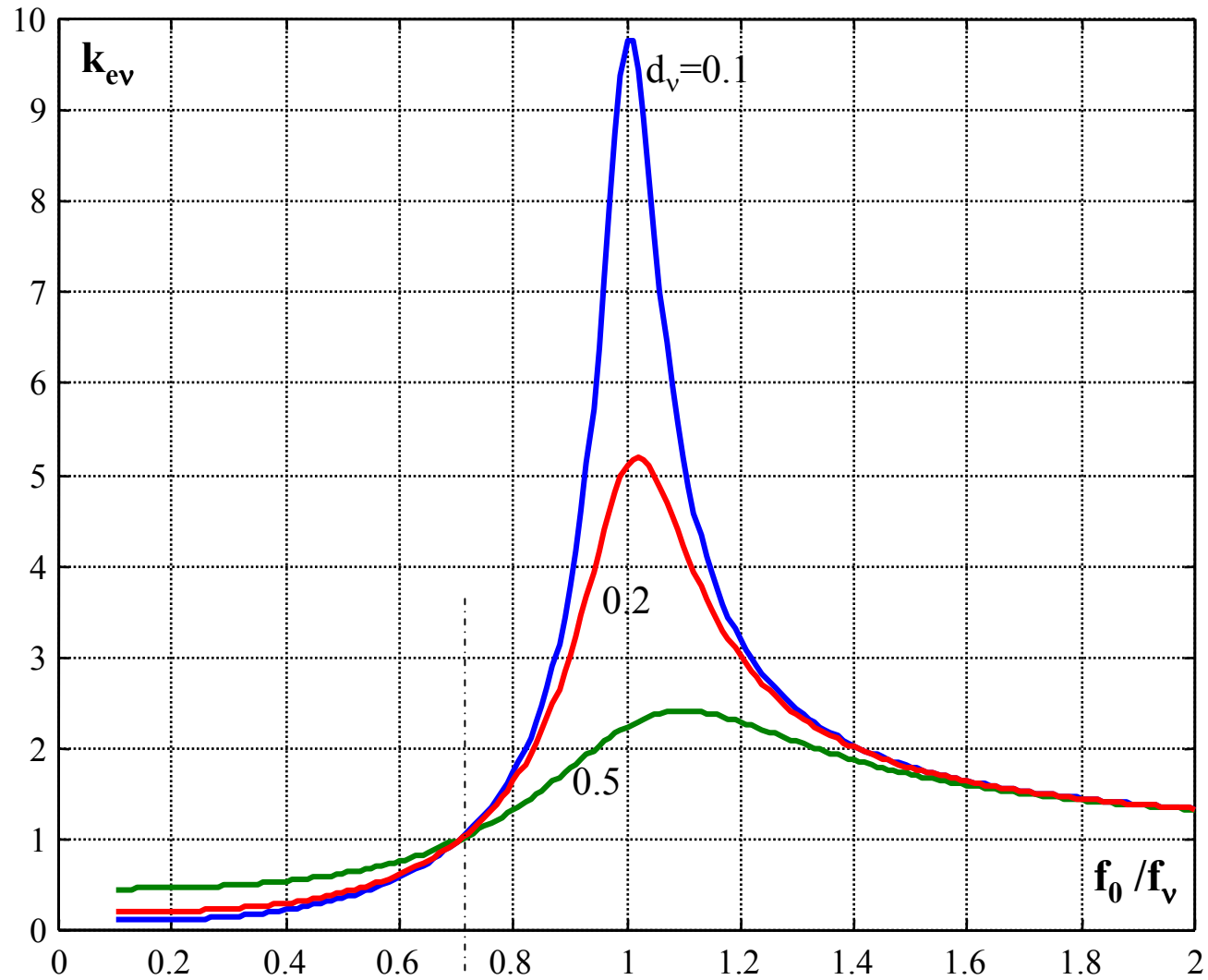
Pendularea puterii mecanice

$$\Delta P_m = \Omega_s \cdot \Delta C_r = \Omega_s \cdot C_{vm} \cdot \cos(\nu \cdot \Omega_s \cdot t - \varphi_\nu)$$

Modulul de rezonanță electrică

$$k_{ev} = \frac{\Delta P_{\max}}{\Delta P_{m \max}} = \sqrt{\frac{d_\nu^2 + \left(\frac{f_0}{f_\nu}\right)^4}{d_\nu^2 + \left[1 - \left(\frac{f_0}{f_\nu}\right)^2\right]^2}}$$

Modul de rezonanță electrică

Oscilațiile mașinii sincrone

Pentru $\frac{f_0}{f_v} = \frac{1}{\sqrt{2}}$ $k_{ev} = 1$

Pentru $\frac{f_0}{f_v} > \frac{1}{\sqrt{2}}$ Puterea electrică pendulată este mai mare decât cea mecanică - este necesară amortizarea

Pentru $\frac{f_0}{f_v} < \frac{1}{\sqrt{2}}$ Puterea electrică este mai mică decât cea mecanică - nu este necesară amortizare, chiar dezavantajoasă.

Pentru $\frac{f_0}{f_v} < 0.3$ Funcționarea este acceptabilă